

Brodsky Quartet fenomenaal

29 jan. 2019

Brodsky Quartet,

Daniel Rowland en Ian Belton (viool),
Paul Cassidy (altviool)
Jacqueline Thomas (cello).

Deventer Schouwburg, 28 januari 2019

Door Elly van Plateringen

DEVENTER – Onder de titel 'In Memoriam' combineerde het Brodsky Quartet vier composities tot een programma waarin begrippen als verdriet en rouw centraal stonden. En om het maar meteen duidelijk te stellen: daarmee deed dit fenomenale kwartet het Deventer publiek een groot genoegen. Zoals Oliver Sachs schreef is muziek in staat te helpen bij het uiten van gevoelens, kan ze troost bieden of desnoods alleen afleiden. Dit laatste begrip komt in de vocabulaire van de Brodsky-musici overigens niet voor. Zij slepen de bezoeker aan de haren mee in hun tintelende vertolkingen. Zo werd deze avond, met muziek van Sjostakovitsj, Beethoven, Tanaka en Mendelssohn, een uitzonderlijke belevenis die velen ongetwijfeld nog lang zal heugen.

Sjostakovitsj schreef zijn *Strijkkwartet nr. 7 in fis kl.t.* ter nagedachtenis aan zijn eerste vrouw, Nina. Een compositie vol nerveuze energie met een dieptreurig *Lento* en een slotdeel dat ten slotte toch nog neigt naar berusting. Beethovens *Strijkkwartet in f kl.t. opus 95* draagt de bijnaam 'serioso'. Het werd geschreven rond 1810, een tijd waarin de componist geteisterd werd door gezondheidsproblemen en financiële zorgen. Ook dit is een compositie vol noeste gevoels-

uitingen, van het fel geladen begin via het intieme *allegretto ma non troppo*, het Scherzo-achtige derde deel tot en met de finale die onverwacht lichtvoetig eindigt. Deze composities, gespeeld voor de pauze, werden met een enorme exactheid en weids coloriet, ongemeen gelijk en compromisloos vertolkt.

Wie voorafgaand aan het concert de inleiding van Ferdinand Kornek had bezocht, was al voorbereid op de volgende verrassing: het tweedelige '*At the Grave of Beethoven*' van Karen Tanaka. Gecomponeerd in opdracht van het Brodsky Quartet en ontstaan in de tijd van het Kosovo-geweld (1999). Voor beide delen nam Tanaka frases uit Beethovens Opus 18/3 als uitgangspunt en gaf de tonen een geheel eigen, transparante draai. Vooral het slotdeel kreeg een welhaast gewijde vertolking. Zoals Tanaka ooit zelf verklaarde: 'Dit deel bestaat uit kettingen van modulaties. Bij elke modulatie stelde ik me opengaande lotusbloemen voor in de hoop op vrede.' Het Brodsky Quartet steeg met de interpretatie tot eenzame hoogte. De muziek was evocatief en bij vlagen fluisterzacht, vertolkt in een eenheid en uitdrukkingsvaardigheid die de zaal dermate verstilde dat applaus achterwege bleef en Brodsky – alsof het zo hoorde – onmiddellijk kon vervolgen met het *Strijkkwartet in f kl.t. opus 80* van Felix Mendelssohn-Bartholdy. Wat valt er nog te zeggen? De interpretatie van dit kwartet, geschreven in de periode van rouw na het overlijden van zus Fanny, was fascinerend, geconcentreerd, uiterst beladen, subliem gekarakteriseerd en volkomen in balans. Als slot-traktatie een welbekende toegift: Mendelssohn's '*On Wings of Song*' in een verrukkelijk arrangement met een knipoog naar Heifetz.

